

2. Е-комерція – шлях експорту до піднебесної [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aucc.org.ua/uk/e-komertsiya-shlyah-eksportu-do-pidnebesnoyi>. – Заголовок з екрану.
3. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі / С.В. Коляденко. // Всеукраїнський науково-виробничий журнал Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – № 6 (10). – С. 105-112.
4. Офіційний сайт Української асоціації директ-маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uadm.com.ua>. – Заголовок з екрану.
5. Федішин І.Б. Електронний бізнес та електронна комерція (опорний конспект лекцій для студентів напрямку «Менеджмент» усіх форм навчання) / І.Б. Федішин. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 97 с.
6. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015р. №675-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>. – Заголовок з екрану.
7. Зубатенко О.М. Аналіз поняття «електронна комерція» у контексті Закону України «Про електронну комерцію» / О.М. Зубатенко // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – № 1. – 2016. – С. 32-34.
8. Интернет-эквайринг для интернет-магазина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.audit-it.ru/articles/account/assets/a16/930110.html>. – Заглавие с экрана.

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

*Ніколайчик А.В.,
Котвицька Н.М., к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва*

Регіональна продовольча безпека – це здатність окремих регіонів країни самостійно забезпечувати себе необхідним обсягом та асортиментом продуктів харчування. Відповідно до цього підходу, досягнення регіональної продовольчої безпеки передбачає реалізацію таких основних напрямів вирішення проблеми:

- 1) підтримання постачання продовольства на рівні, достатньому для здорового харчування;
- 2) забезпечення належного рівня платоспроможного попиту населення;
- 3) усунення залежності від імпорту та поставок з інших регіонів та захист інтересів вітчизняних товаровиробників.

Центральним елементом регіональної продовольчої безпеки є забезпеченість продуктами харчування. Доступність продуктів харчування виявляється у трьох формах. Фізична доступність передбачає просту наявність на споживчому ринку життєво необхідних продуктів, економічна доступність включає фінансову можливість їх отримати, а соціальна – мінімальну

диференціацію у споживанні головних груп продуктів серед різних верств населення. Із доступністю продуктів харчування пов'язана з самодостатністю держави у забезпеченні відповідними товарами її населення. Оптимальним є стовідсоткове забезпечення споживчого ринку головними продуктами харчування власного виробництва, однак така ситуація спостерігається лише у деяких економічно розвинених державах. Здебільшого необхідним є раціональне поєднання власного виробництва й імпорту окремих видів сільськогосподарської продукції поряд із створенням достатніх державних резервів стратегічно важливих видів харчових продуктів.

Якість наявних продуктів харчування характеризують дві наступні складові продовольчої безпеки – повноцінність і безпечність для здоров'я.

Повноцінність харчування має комплексний характер і передбачає збалансованість раціону людини за показниками енергетичної цінності, поживності та забезпечення організму необхідними вітамінами та мікро- і макроелементами у межах встановлених раціональних норм. Відповідно, навіть при достатньому обсязі харчування із допустимою енергетичною цінністю великі групи населення можуть недоотримувати з їжею низку життєво необхідних речовин, що, у свою чергу, призводить до формування явища так званого «прихованого голоду» [1].

Безпечність продуктів харчування для здоров'я громадян є останньою за переліком, але найскладнішою для реалізації в сучасних умовах складовою продовольчої безпеки, адже вимагає особливої уваги з боку держави не лише до повноцінного забезпечення функціонування агропромислового комплексу та створення умов для необхідного імпорту, а й до контролю якості та нешкідливості харчової продукції, незалежно від її походження.

Концепція регіональної продовольчої безпеки є складною і багатокомпонентною. Один із важливих етапів її розробки – ідентифікація факторів продовольчої безпеки. У науковій літературі, залежно від предмета дослідження, виділяють певну групу факторів продовольчої безпеки, серед яких, на нашу думку, найважливішими є економічні, ресурсні, політико-правові, соціальні, інноваційні та психологічні.

Економічні фактори включають здатність національної економіки створити необхідні умови для забезпечення регіональної продовольчої безпеки населення. Ресурсні фактори створюють основу для розвитку агропромислового комплексу регіону і зумовлюють його самодостатність.

Політико-правові чинники діють через правові норми щодо забезпечення продовольчої безпеки, закріплені в національному законодавстві, та діяльність органів державної та місцевої влади у цьому напрямку.

Соціальні фактори визначають доступність продуктів харчування для населення регіонів у контексті його соціальної диференціації, насамперед, за рівнем доходів.

Інноваційні чинники відіграють важливу роль у самодостатності регіонів країни щодо забезпечення населення продуктами харчування та у контролі за їх якістю.

Психологічні фактори визначають ставлення індивідів, соціальних груп і суспільства загалом до проблем забезпечення продуктами харчування і діють через традиційні стереотипи споживчої поведінки, які можуть як гальмувати розвиток національних агропромислових комплексів відповідних держав, так і сприяти зростанню рівня продовольчої безпеки шляхом формування попиту на відповідні групи товарів [2].

Отже, регіональна продовольча безпека займає центральне місце у системі регіональної економічної безпеки. Початковий етап її формування вимагає створення системи моніторингу, на яку покладається завдання визначення фактичного її стану, прогнозування внутрішніх та зовнішніх загроз продовольчої безпеки. На цій основі розробляються заходи щодо локалізації та нейтралізації негативних факторів, що впливають або можуть у майбутньому вплинути на зниження рівня безпеки. Система моніторингу регіональної продовольчої безпеки зосереджується на наступних напрямках: агропродовольче виробництво, продовольчий ринок, споживання продовольства, харчування населення, якість та безпека продовольства.

Література:

1. Гойчук О.І. Продовольча безпека: теорія, методологія, проблеми. Економіка сільського господарства і АПК. 2004. 42 с
2. Пабат О.В. Продовольча безпека як складова економічної безпеки держави. Економіка АПК. 2010. № 12. С. 86-90

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ГЛОБАЛЬНИХ РЕЙТИНГІВ

Ніколайчук О.А., к.е.н.

*Донецький національний економічний університет
імені Михайла Туган-Барановського*

Підприємництво є невід'ємним елементом функціонування конкурентної ринкової системи господарювання. Тому функціонування в Україні конкурентного середовища неможливо без розвитку підприємництва, яке є найбільш динамічним сектором в структурі економіки країни.

Дослідження існуючих проблем і пошук ефективних шляхів розвитку бізнесу на Україні освячується в роботах багатьох вчених: Ю. Бажала, З. Варналія, В. Гейця, В. Диканя, с.Маринин, О.Полякова, Л. Сімків, А. Толстова, А. Чухна та ін. Однак незважаючи на важливість проведених досліджень, в умовах глобалізації сучасне функціонування підприємництва знаходиться під впливом багатьох чинників, що доводить необхідність подальшого вивчення тенденцій і перспектив їх розвитку.

Метою дослідження є аналіз і порівняння найбільш важливих тенденцій розвитку підприємництва в Україні, що визначають їх місце в європейській і світовій спільноті.